

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa	2303653
Matèria	Drets lingüístics.
Assumpte	Drets lingüístics.
Actuació	Resolució de consideracions a l'Administració.

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Antecedents

D'acord amb la normativa que regeix el funcionament d'aquesta institució, la persona promotora de la queixa va presentar en data 29/11/2023 un escrit en què manifestava que tot i haver triat el valencià per a relacionar-se amb l'Administració, la resposta donada a les seues peticions de 07/11/2023, 12/11/2023 i 22/11/2023, va ser en castellà.

Admesa a tràmit la queixa, d'acord amb el que preveu l'art. 31 de la Llei 2/2021, de 26 de març, de la Generalitat, del Síndic de Greuges, aquesta institució va sol·licitar en data 04/12/2023 a l'Ajuntament de Carcaixent que, en el termini d'un mes, remetera un informe sobre aquest assumpte.

Transcorregut el termini d'un mes, no s'ha rebut l'informe requerit a l'Ajuntament de Carcaixent, ni consta que aquest haja sol·licitat l'ampliació del termini per a emetre'l, per la qual cosa aquesta institució no ha pogut contrastar els fets denunciats per l'autor de la queixa, de manera que resulta forçós partir de la veracitat d'aquests.

2 Consideracions a l'Administració

Arribats a aquest punt, resollem la queixa amb les dades que hi ha en l'expedient. En aquest sentit, preguem que considere els arguments que a continuació exposem i que són el fonament de les consideracions amb què concloem.

Centrem la present queixa en els pressupòsits de fet següents:

- L'interessat va triar el valencià com a llengua per a relacionar-se amb l'Administració local i aquesta va donar resposta en llengua castellana a les seues sol·licituds.
- La falta de col·laboració per part de l'Ajuntament en la investigació iniciada per aquesta defensoria.

Establert això i pel que fa a la vulneració dels drets lingüístics del ciutadà per part de l'entitat local, hem de ressenyar:

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana en l'article 6 assenyala:

1. La llengua pròpia de la Comunitat Valenciana és el valencià.
2. L'idioma valencià és l'oficial a la Comunitat Valenciana, igual que ho és el castellà, que és l'idioma oficial de l'Estat. Tots tenen dret a conèixer-los i a usar-los i a rebre l'ensenyament del, i en, idioma valencià.
3. La Generalitat garantirà l'ús normal i oficial de les dos llengües, i adoptarà les mesures necessàries per tal d'assegurar-ne el seu coneixement (...)

També, l'article 9 estableix:

(...) Així mateix, els ciutadans valencians tindran dret a dirigir-se a l'Administració de la Comunitat Valenciana en qualsevol de les seues dos llengües oficials i a rebre resposta en la mateixa llengua utilitzada (...).

La Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, que, pel que fa als drets de les persones en les seues relacions amb les administracions públiques, es refereix en l'article 13 lletra c) al dret:

A utilitzar les llengües oficials en el territori de la seua comunitat autònoma, d'acord amb el que es preveu en aquesta llei i en la resta de l'ordenament jurídic.

Aquest dret es desplega en l'article 15 ("Llengua dels procediments") que, en relació amb els procediments tramitats davant les comunitats autònomes i entitats locals, assenyala:

En els procediments tramitats per les administracions de les comunitats autònomes i de les entitats locals, l'ús de la llengua s'ajustarà al que preveu la legislació autonòmica corresponent.

De l'anterior precepte es desprén que el legislador nacional remet al legislador valencià les qüestions relatives a l'ús de la llengua en els procediments administratius que s'instruïsquen en les administracions autonòmiques, com també en les corporacions locals. Sobre això, la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, estableix en l'article 11:

- 1.- En les actuacions administratives iniciades a instància de part, i si n'hi ha altres interessats i així ho sol·licitaren, l'Administració actuant, haurà de comunicar-los tot allò que els afecte en la llengua oficial que demanen, qualsevol que fos la llengua oficial en què se l'hagués iniciat.
- 2.- De la mateixa manera, qualsevol que siga la llengua oficial usada, als expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i altres actuacions es faran en la llengua indicada pels interessats.

Per tot això és clar que la voluntat manifestada de manera expressa per la ciutadania ha de ser tinguda en compte com la llengua preferencial. En el present cas, l'escrit formulat pel ciutadà està en valencià i, per tant, l'interessat ha triat la llengua en què vol relacionar-se amb la corporació local i, finalment, cal assenyalar que l'actuació de l'Ajuntament de Carcaixent en aquest cas suposa una vulneració del principi de cooficialitat de les llengües previstes en la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia.

Pel que fa a la conducta de l'Administració, s'ha de posar de manifest l'incompliment de l'Administració local quant al compliment de les seues obligacions legals, i així:

L'article 39.1.a) de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, estableix el següent:

"Es considerarà que hi ha falta de col·laboració amb el Síndic de Greuges quan, en els terminis establits per a això, es produïsquen els següents fets:
a) No es facilite la informació o la documentació sol·licitada (...)"

L'Ajuntament de Carcaixent encara no ha remés a aquesta institució l'informe requerit amb data 04/12/2023 i ha incomplert el termini legal màxim d'un mes (article 31.2 de la citada Llei 2/2021).

Si l'Ajuntament de Carcaixent es nega a col·laborar amb el Síndic de Greuges, es farà constar en les resolucions que posen fi al procediment, així com en els informes anuals, especials i extraordinaris que emeta el Síndic de Greuges davant les Corts valencianes, i s'indicarà també la identitat de les persones responsables.

La persistència en les actituds obstaculitzadores que derive en un comportament hostil o sistemàticament entorpidor de les investigacions dutes a terme pel Síndic de Greuges, donarà lloc a un informe especial de caràcter monogràfic, en què s'identificaran les autoritats i el personal que siguen responsables del que succeeix.

3 Resolució

A la vista del que hem exposat i d'acord amb el que estableix l'article 33 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, formulem la Resolució de consideracions següent a l'**AJUNTAMENT DE CARCAIXENT**:

Primer. RECOMANE que extreme la diligència i adopte les mesures necessàries a l'hora de garantir "el dret de la ciutadania a dirigir-se a l'Administració de la Comunitat Valenciana en qualsevol de les dues llengües oficials i a rebre resposta en la mateixa llengua utilitzada", en aplicació de l'article 9 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i de conformitat amb el principi d'antiformalismes, senzillesa i eficàcia que ha de presidir totes les actuacions administratives.

Segon. RECOMANE que procedisca a notificar a l'interessat les actuacions realitzades, així com els informes i les resolucions que recaiguen, en la llengua oficial elegida per aquest per a relacionar-se amb l'Administració pública que, en el present cas, és el valencià.

Tercer. RECORDE a l'Ajuntament de Carcaixent **EL DEURE LEGAL** de col·laborar amb el Síndic de Greuges, facilitar la informació sol·licitada i respondre les recomanacions, els suggeriments o els recordatoris de deures legals efectuats.

Quart. L'Administració local està obligada a respondre per escrit en un termini no superior a un mes des de la recepció del present acte. La resposta haurà de manifestar, de manera inequívoca, el seu posicionament respecte de les recomanacions o els suggeriments continguts en la present resolució. Així:

- Si manifesta la seua acceptació, farà constar les mesures adoptades per al seu compliment. Si el termini per a complir-les resultara superior, la resposta haurà de justificar aquesta circumstància i incloure el termini concret compromés per a això.
- La no acceptació haurà de ser motivada.

Cinqué. S'acorda notificar la present resolució a l'Ajuntament de Carcaixent i a la persona interessada.

Àngel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana